ANONYMUS

WARHAFFTIGE UND ERSCHRÖCKLICHE GESCHICHT/ WELCHE JETZUNT GESEHEN IST WORDEN AM HELLEN HIMEL INN EINEM DORFFE GENANDT STOLTZ/ IM VOIGTLANDE/ EIN VIERTEYL MEYL WEGS VON ELSTERBERGE GELEGEN

WAARACHTIG EN SCHRIKWEKKEND RELAAS, VAN WAT THANS GEZIEN IS AAN DE HELDERE HEMEL IN EEN DORP GENAAMD STOLTZ IN VOIGTLAND, EEN KWART MIJL VAN ELSTERBERG GELEGEN

1 6 0 1

vertaling:

Ruud Muschter
∴

Groningen

muschter@home.nl
www.archive.org

16 juni 2013

INHOUDSOPGAVE

Complete Duitse titel 4
Bronvermelding 5
Inleiding van de vertaler 6
Het relaas 7

COMPLETE DUITSE TITEL

Warhafftige und Erschröckliche geschicht, welche jetzunt gesehen ist worden am hellen Himel inn einem Dorffe genandt Stoltz im Voigtlande, ein vierteyl Meyl wegs von Elsterberge gelegen.

Zu mehrern glaubnis/ und das mans nicht für ungleublich halte/ so seind dise vier Personen vom Adel/ wie hernach gemelt/ hinein gesetzt.

- - -

Waarachtig en schrikwekkend relaas van wat thans gezien is, aan de heldere hemel in een dorp genaamd Stoltz in Voigtland, een kwart mijl van Elsterberg gelegen.

Tot meerdere geloofwaardigheid, en opdat men het niet voor ongelofelijk houdt, zijn deze vier personen van adel - zoals hierna vermeld - opgenomen.

BRONVERMELDING

1601, Erdfurdt

http://www.zvdd.de/dms/load/met/?PPN=urn%3Anbn%3Ade%3Agbv%3A3%3A1-98023

INLEIDING VAN DE VERTALER

Dit is een wonderschone, korte geschiedenis, waarin vier adellijke lieden een hemels visioen beschrijven.

Omstreeks diezelfde tijd zijn meer wonderen geboekstaafd, die vaak met gelijkluidende titels werden aangekondigd.

Zo is er de *Erschröckliche und Warhaftige Newe Zeitung, Von der unerhörten erschröcklichen Straffe Gottes*, etc., etc. (De schrikwekkende en waarachtige, nieuwe tijding over de ongehoorde, schrikwekkende straf van God), die zich afspeelde in Friedeberg en Spandau, 1594.

Daarnaast zijn er de *Drei warhafftige und zuvor unerhörte erschröckliche newe Zeyttungen*, etc., etc. (Drie waarachtige en voordien ongehoorde schrikwekkende nieuwe tijdingen), zich afspelend in Böhmen, 1607.

Ruud Muschter

HET RELAAS

Op de avond van de Vondst van het Heilige Kruis[1], is in een dorp, een kwart mijl van Elsterberg gelegen, Stoltz genaamd, Caspar von Forchheim met zijn vrienden aldaar gaan wandelen. En wel: jonker Beit Raba von Schlensz, Christoff Fuchs zu Steindorff en Friderich vor Dobeneck. Deze vier adellijken hebben bij het huis van Forchheim een zwarte wolk gezien, en gemeend, dat er een grote regen zou komen. De wolk is snel op hen afgekomen. De vier adellijken hebben daarop zichtbaar

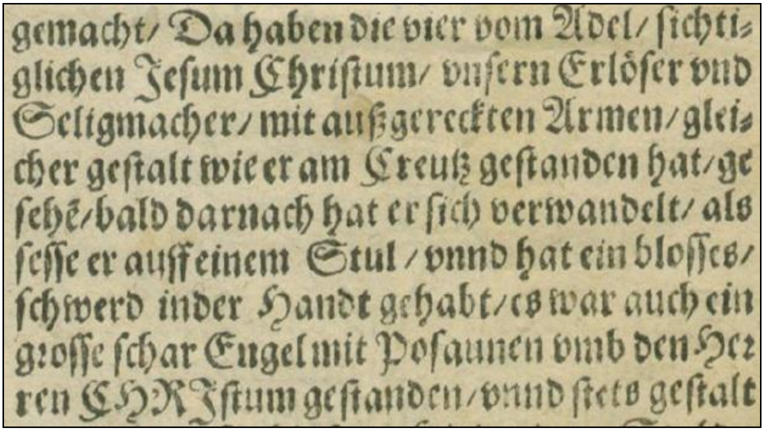
gemacht/ Da haben die vier vom Adel/ sichti-
glichen Jesum Christum/ vnsern Erlöser vnd
Seligmacher/ mit außgereckten Armen/ glei-
cher gestalt wie er am Creutz gestanden hat/ ge
sehē/ bald darnach hat er sich verwandelt/ als
sesse er auff einem Stul/ vnnd hat ein blosses/
schwerd inder Handt gehabt/ es war auch ein
grosse schar Engel mit Posaunen vmb den Her
ren CHRIstum gestanden/ vnnd stets gestalt

Jezus Christus, onze verlosser en heilbrenger, met uitgestrekte armen, in dezelfde gedaante als toen Hij aan het kruis heeft gehangen, gezien. Spoedig daarna is Hij veranderd, als zat Hij op een stoel. Hij heeft een ontbloot zwaar in de hand gehad. Ook heeft er een grote schare engelen met bazuinen rondom de Heer Christus gestaan; voortdurend in een houding alsof zij zouden gaan blazen. Achter de stoel waarop Christus zat, is een

[1] Ook bekendstaand als de Kruisverheffing. Oorspronkelijk gevierd op 3 mei, later op 14 september.

grote schare van aartsvaders rondgetrokken, zeer zachtmoedig. Elk van hen had zijn beide handen in de hoogte uitgestrekt, en zij hebben zichtbaar en ernstig tot God de Heer geroepen. Aan de linkerzijde van God - die ons het dichtste bij was - is de duivel met een grote troep rondgetrokken. Hij is door de vier adellijken aan zijn grote klauwen en verschrikkelijke gedaante herkend en gezien. Onder deze troep bevonden zich zeer veel ruiters te paard. Talrijke duivels hebben zelf ook meegereden. Achter deze troep is een geweldige gloed waargenomen tussen de beide troepen. De vier adellijken hebben - behalve Caspar von Forchheims huisbedienden en een boerenvrouw in het dorp, die naar hen uitgelopen waren - een grote massa volk gezien, waar men elkaar bij de hand had vastgehouden. De duivels zijn ook tussen het volk gaan rijden, en hebben enkele personen bij de haren te pakken gekregen, bij zich achter op de paarden getrokken, en naar hun troep gevoerd. De vier adellijken, alsook de huisbedienden van Von Forchheim en de boerenvrouw in het dorp, hebben zichtbaar waargenomen, dat diezelfde lieden met de handen aan elkaar vastzaten, en dat de duivels hen kwelden bij de helse stroom, en op de afschrikwekkendste wijze hebben toegevoerd naar hen, die zich onder hun troep bevonden. Deze geschiedenis is dus waarachtig door eerlijke personen, zoals boven vermeld is, gezien.

De almachtige, barmhartige God moge ons door zijn Heilige Geest verlenen, dat wij deze waarachtige, geopenbaarde, getrouwe waarschuwing van harte onderkennen, en door Zijn genade ons er ijverig naar schikken en erdoor laten afschrikken[2], opdat wij tot aan de komst van de Heer de gruwelijke, eeuwige verdoemenis mogen ontvlieden, en met

[2] “bereitten”. Kent vele betekenissen.

alle gelovigen ingaan tot het eeuwige leven. Dat verlene ons God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. AMEN.

Gedrukt te Erdfurdt.